

Вікові кризи здобувачів освіти

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ

Криза молодшого шкільного віку (6-7 років)

Криза 6-7 років ще називається "Працьовитість проти неповноцінності". У цей час основною задачею дитини є адаптуватися до вимог соціуму, розкрити пізнавальний потенціал, працювати та наполегливість, навчитися проявляти ініціативу, планувати та систематизувати свою діяльність, вирішувати соціальні задачі, самостійно оцінювати свої вчинки та з'ясувати межі своєї компетентності.

НАВЧАННЯ

- підкріплення пізнавального інтересу
- підтримка при невдачах з можливістю спробувати знову
- спонукання до рефлексії
- навчання планування дії
- висвітлення критеріїв компетентності

ВИХОВАННЯ

- розширення простору самостійності
- фрустрація потреби у допомозі
- підтримка ініціативності
- гордість та підкріплення за досягнення
- підтримка при досягненні своїх можливостей

Вікові кризи здобувачів освіти

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ

Криза підліткового віку (11-15 років)

Криза підліткового віку характеризується прагненням дитини протидіяти домінуванню дорослих та знайти своє місце у групі однолітків, які в цей період мають найбільший вплив над підлітком. Бажання бути дорослим є, але навичок немає, тому задачами підлітка є дослідити свою особистість, навчитися будувати комфортні для себе соціальні стосунки, отримати визнання дорослих, бути прийнятим однолітками, навчитися нести відповідальність за свої вчинки, приймати рішення.

НАВЧАННЯ

- від домінування до співпраці
- надання переваги груповим формам роботи
- особлива увага згуртованості колективу
- розширення зони відповідальності
- мотивація навчання - престижність у групі

ВИХОВАННЯ

- визнання психологічних змін
- сприяння включенню у позитивну групу однолітків
- повага кордонів
- контенейрування агресії та научіння її адекватно виражати
- підтримка при невдачах з роллю дорослого

Вікові кризи здобувачів освіти

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ

Криза юнацького віку (15-18 років)

Юність є початком дорослого життя. У цьому віці виникає відчуття того, що все життя попереду, а це дає можливість пробувати, помилятися і вести пошук. Дитина починає замислюватися про майбутнє, свою професійну діяльність та вирішує задачі індивідуальності, подальшого планування життя, спроби своїх сил за межами звичних соціальних структур, відбувається формування самоповаги та адаптація до невідомого.

НАВЧАННЯ

- орієнтація на професійну діяльність
- пояснення сенсу засвоєння інформації
- підтримка прояву індивідуальності
- взаємодія з позашкільними установами
- висвітлення складнощів становлення юнаків

ВИХОВАННЯ

- визнання індивідуальності дитини
- допомога у професійному самовизначенні
- батьки як підтримка та опора
- введення у світ дорослого побуту та проблем
- підтримка самостійності та сепарації